

ПРАВОВІ ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ

Мирополець Денис

ФСП, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Ищенко Владислав Вікторович

викладач кафедри адміністративного, фінансового та

господарського права ФСП НТУУ «КПІ»

Історія Парламенту починається в 1950-х роках і сягає корінням основоположних договорів ЄС. З 1979 року члени Європарламенту обираються прямим голосуванням громадян, інтереси яких вони представляють.

Вибори до Парламенту відбуваються раз на 5 років, і кожний громадянин ЄС має право обирати та бути обраним, незалежно від того, де він мешкає. Таким чином, Парламент виражає демократичну волю більш ніж 500 млн. громадян Євросоюзу й представляє їхні інтереси під час обговорення питань з іншими інституціями ЄС. Останні вибори до Парламенту відбулися у червні 2009 року. Зараз до складу Європейського Парламенту входить 736 членів (парламентаріїв) з усіх 27 країн ЄС. Згідно з положеннями Лісабонської угоди, з 2014 р. кількість членів Європейського Парламенту буде обмежуватися за схемою 750+1 (Президент парламенту), а місця розподілятимуться за принципом «пониженої пропорційності»: мінімум 6 представників від держави, максимум- 96.

Члени Європарламенту засідають не у блоках, сформованих за національною ознакою, а у загальноєвропейських політичних групах. В рамках цих груп члени Європейського Парламенту представляють увесь спектр поглядів на європейську політику від переконаних прихильників федералізму до неприхованих євроскептиків. Президент обирається терміном на два з половиною роки. Зараз цю посаду обіймає німецький політик Мартін Шульц.

Європейський Парламент засідає в Бельгії, Франції, Люксембурзі. Щомісячні пленарні сесії для всіх членів Європарламенту проходять у французькому Страсбурзі (місце знаходження Європарламенту). Засідання комісій і політичних груп, а також додаткові пленарні сесії проходять у Брюсселі (Бельгія), а Люксембург- місце розташування адміністративних офісів

(Генерального секретаріату). На сьогоднішній день Європейський Парламент виконує три основні функції: законодавчу, бюджетну та функцію демократичного нагляду.

Законодавчі функції. З 1 грудня 2009 року, від моменту, коли набув чинності Лісабонський договір, Європарламент отримав такі самі законодавчі функції, що і Рада Європейського Союзу. Відтоді переважна більшість законодавчих актів ЄС ухвалюється спільною Радою ЄС та Європейським Парламентом. Така спільна законотворча діяльність цих двох інституцій називається «спільним ухваленням рішень» і застосовується до законодавства в багатьох сферах. Парламент також ініціює прийняття нових законодавчих актів, аналізуючи щорічну програму діяльності Європейської Комісії. Парламент визначає, які нові закони доцільно було б прийняти і звертається до комісії з проханням розробити такі законопроекти. Бюджетні функції. Європейський Парламент також поділяє з Радою ЄС бюджетні повноваження. Щорічний бюджет ЄС затверджується спільно Парламентом і Радою ЄС. Парламентський комітет з контролю за бюджетом здійснює контроль за його виконанням, і щороку Парламент ухвалює рішення щодо затвердження виконання Комісією бюджету за попередній фінансовий рік. Такий процес схвалення називається «дозвіл на виконання». Функція демократичного нагляду. Європейський Парламент здійснює демократичний нагляд за діяльністю всіх інституцій ЄС. Зокрема, Європейська Комісія політично підзвітна Парламенту, який може винести їй вотум недовіри та закликати до відставки Комісії в повному складі.

Згідно з Лісабонським договором, Європейський Парламент має ухвалити кандидатуру Президента Європейської Комісії, запропоновану Радою ЄС. У більш широкому розумінні Парламент здійснює контроль за допомогою регулярного розгляду звітів, які надсилає йому Комісія (загальні звіти, звіти про виконання бюджету тощо). Крім того, члени Парламенту постійно звертаються до Комісії із запитаннями, на які члени Комісії зобов'язані відповідати. Парламент також проводить моніторинг діяльності Ради ЄС: члени Парламенту регулярно звертаються до Ради із запитаннями, а голова Ради відвідує пленарні засідання і бере участь у найбільш важливих обговореннях. Парламент також

здійснює демократичний контроль, розглядаючи звернення громадян і створюючи тимчасові комітети з їхнього розслідування. Нарешті, Парламент бере активну участь у всіх самітах ЄС (зустрічі Європейської Ради). На відкритті самітів Президент Парламенту висловлює позицію з ключових питань і тем порядку денного Європейської Ради.

Діяльність Парламенту складається двох основних етапів: 1. підготовка пленарних сесій. Здійснюється членами Парламенту в різних парламентських комітетах, що спеціалізуються з конкретних питань діяльності ЄС, а також на основі звіту, який готує один з членів комітету, якого називають «доповідачем». Обговорення цих питань проходить також у політичних групах. 2. безпосередньо пленарні сесії. Щорічно 12 чотириденних сесій проходять у Страсбурзі й 6 дводенних сесій – у Брюсселі. На цих сесіях Парламент розглядає законопроекти й голосує за внесення змін перш, ніж текст законопроекту буде прийнято в цілому. Серед інших питань порядку денного можуть бути обговорення «повідомлень» Комісії, які визначають її наміри в певній сфері, або запити до Комісії чи Ради з актуальних питань в ЄС чи світі. Отже, можна сказати, що Європейський Парламент є важливою інституцією ЄС, яка працює для поліпшення життя своїх громадян і для розбудови кращого світу.

Список використаної літератури.

- 1) «Довідник інституцій ЄС», К.: «FGL Energy», 2011, 48 стор.;
- 2) «Програми допомоги Європейського Союзу та співпраця України з ЄС», К.: ТОВ «МЕКС», 2009 – 36 стор.